

МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ
ГО “ВСЕУКРАЇНСЬКА АСАМБЛЕЯ ДОКТОРІВ НАУК
З ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ”
МІЖНАРОДНА КАДРОВА АКАДЕМІЯ
UNIVERSIDAD CENTRAL DEL ECUADOR
UNIVERSIDAD TECNOLÓGICA ISRAEL (REPÚBLICA DE ECUADOR)
“ANANIA SHIRAKATSI” UNIVERSITY OF INTERNATIONAL RELATION (ARMENIA)

ПРОБЛЕМИ МОДЕРНІЗАЦІЇ УКРАЇНИ

Випуск 8

Матеріали

*Міжнародної науково-практичної конференції
присвяченої 30-річчю МАУП*

*“Актуальні проблеми модернізації
недержавного сектору освіти в Україні
у контексті світових тенденцій і національної практики”*

м. Київ, МАУП, 11 квітня 2019 р.

Київ
ДП “Видавничий дім “Персонал”
2019

*Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом
(протокол № 3 від 27.03.19)*

Редакційна колегія:

М. Н. Курко (голова), д-р юрид. наук, проф.;
Є. О. Романенко (заступник голови), д-р наук з держ. упр., проф.;
А. А. Ігнатченко (відповідальний редактор), канд. техн. наук;
І. П. Бідзюра, д-р політ. наук, проф.;
В. М. Воронін, д-р іст. наук;
М. Ф. Головатий, д-р політ. наук, проф.;
А. М. Кислий, д-р юрид. наук., проф.;
О. Л. Фещенко, канд. екон. наук, доц.;
Л. В. Янюк (виконавчий редактор)

*Матеріали подано в авторській редакції.
Відповідальність за зміст та орфографію матеріалів несуть автори.*

Проблеми модернізації України : [зб. наук. пр.] / МАУП. — К.: ДП
“Видавничий дім “Персонал”, 2008 —

С76 Вип. 8: Матеріали Міжнар. наук. конф. “Актуальні проблеми модернізації недержавного сектору освіти в Україні у контексті світових тенденцій і національної практики”, 11 квітня 2019 р. / редкол. : М. Н. Курко (голова) [та ін.]. — 2019. — 460 с. : іл. — Бібліогр. у кінці ст.

У пропонованому збірнику подано тези учасників науково-практичних конференцій з проблематики широкого кола аспектів процесу системної модернізації України.

Для науковців, громадсько-політичних діячів, студентів, а також усіх, хто цікавиться розвитком Української держави і світовим досвідом проведення модернізаційних процесів.

ББК 63.3(4УКР)я43+67.9(4УКР)301я43

Самойленко О. М. Хмаро-орієнтовані середовища в освіті та їх класифікація	214
Харабуга С. В. Концепція управління трудовим потенціалом соціально-економічної системи	216
Цумарєв М. І. Роль недержавних закладів освіти у політичній соціалізації молоді та формуванні культури локальної демократії громадянського типу.....	220
Богданенко А. І. Визначення поняття альтернативності системи вищих навчальних закладів, заснованих на недержавній формі власності.....	223
Циганенко Г. В., Меліченко Т. Д. Проектний підхід в управлінні діяльністю недержавного закладу вищої освіти.....	226
Башук О. Г., Іванчук Н. О., Трохліб М. В. Основні освітні принципи платонівської філософії та сучасні реалії.....	229
Копик Ю. В., Шнайдер О. В., Ременчук Н. В. Порівняльна характеристика правових та організаційних засад функціонування державних і приватних вищих навчальних закладів.....	232
Свистович Р. С., Карпюк С. В., Лук'янчук А. М. Адміністративно-правовий шлях забезпечення ефективної діяльності приватного вищого навчального закладу	235
Зошій І. В. Модель ефективного формування професійної компетентності майбутніх фахівців галузі права.....	237
Кадебська Е. В., Рябушенко Н. П. Сучасні підходи до забезпечення освіти населення впродовж життя	241
Олешко О. М. Короткострокові фахові навчальні курси як альтернативна освітня практика у вищих навчальних закладах	244
Посвистак О. М. Щодо аспектів інноваційної діяльності бібліотеки закладу вищої освіти.....	246
Кириченко Г. В. Формування позитивного іміджу державних службовців у процесі їх навчання в недержавних ЗВО	249
Рудь А. А., Рябенко Г. М. Досвід недержавної вищої освіти у зарубіжних країнах	252
Шантырь Е. Е., Чекушина Ю. Н. Авторитет личности преподавателя как психологическая основа успешной деятельности заведений высшего образования негосударственного сектора	254
Маньгора В. В. Роль дистанційної освіти на сучасному етапі	258

Е. В. КАДЕБСЬКА

*канд. екон. наук, зав. каф. загальнонаук., соц. та поведін. дисципл.,
Волинський інститут імені В'ячеслава Литинського МАУП*

Н. П. РЯБУШЕНКО

*ст. викл. каф. екон. та менеджм., Волинський інститут
імені В'ячеслава Литинського МАУП*

СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТИ НАСЕЛЕННЯ ВПРОДОВЖ ЖИТТЯ

У сучасному світі знання змінюються швидше, ніж змінюються покоління. І хоча знання стають дедалі доступнішими, здатність приймати рішення, діяти на базі отриманих знань виявляється часто проблематичним. Виникнення потреби у навчанні впродовж усього життя та суттєве вдосконалення процесу освіти дорослих не може визначатися лише об'єктивно біологічними (вік людини) процесами. Це має бути пов'язане із соціальними процесами, характерними для будь-якої особистості, людського соціуму.

Прискорений економічний розвиток змінив систему генерації й передачі знань, а їх обсяг значно зріс. П'ять чи навіть шість років є недостатнім періодом для підготовки людини до професійної діяльності впродовж усього періоду економічної активності. Провідні фахівці у сфері дослідження освіти США зауважують, що щорічно оновлюється близько 5 % теоретичних і 20 % професійних знань. На їхню думку, компетенції, які набуваються під час навчання в університеті, втрачають до 50 % своєї актуальності ще до завершення навчання внаслідок появи нової інформації. Відповідні тенденції характерні і для української системи освіти.

Вирішенням проблеми може стати перехід до освіти протягом життя, де базова освіта періодично доповнюється програмами додаткової освіти й організовується не як кінцева, завершена, а лише як основна, фундамент, що доповнюється іншими програмами. Головним викликом такого підходу є спонукання випускника, не лише отримати професійні знання та навички, а й розвивати свої здібності до навчання, комунікативність, адаптивність, самовдосконалення, вміння працювати в команді та низку інших якостей.

Водночас навчання впродовж життя є не лише засобом забезпечення конкурентоздатності працівників в умовах інноваційного розвитку, а й засобом вирішення проблеми їх соціальної інтеграції через забезпечення їм рівних можливостей доступу до знань, необхідних для визначення їх подальшого місця у суспільстві.

Існує кілька визначень процесу освіти особистості протягом життя, серед яких загальноприйнятними вважаються:

- “освіта дорослих” (adult education);
- “продовжена освіта” (continuing education);
- “подальша освіта” (further education);
- “відновлювана освіта” (recurrent education) як освіта протягом усього життя шляхом чергування навчання з іншими видами діяльності, як правило, з роботою;
- “перманентна освіта” (permanent education);

- “освіта протягом життя” (lifelong education);
- “навчання протягом життя” (lifelong learning).

Кожен із цих термінів акцентує увагу на явищах, але загальною є ідея довічної незавершеності освіти для дорослої людини. На нашу думку, це явище можна визначити як процес росту освітнього (загального та професійного) потенціалу особистості протягом життя, організаційно забезпечений системою державних і громадських інститутів та відповідає потребам особистості і суспільства. До нього залучено безліч освітніх структур — основних і паралельних, базових і додаткових, державних і недержавних, формальних і неформальних.

Сам підхід до системи освіти, яка передбачає залучення всіх вікових груп економічно активного населення, інституціалізувався у другій половині 90-х років XX століття. Відбулося поєднання принципу безперервності освіти із принципом навчання протягом життя і формуванням суспільства знань. Тим самим зроблена спроба закріпити у суспільній свідомості розуміння взаємної відповідальності суспільства, держави й особистості за розвиток освітніх процесів.

З одного боку, набуття досвіду, знань, розвиток освітньо-професійних можливостей є, по суті, функцією віку індивідів, з іншого — “постійна й безперервна технологічна революція перетворює набуті знання і засвоєні звички з блага на тягар і швидко скорочує термін життя корисних навичок...” [1, с. 165].

Відповідно до Національної доктрини розвитку освіти в Україні в XXI ст., розвиток системи безперервної освіти та освіти впродовж життя є пріоритетом державної освітньої політики, але прогрес у цій сфері незначний і стан справ наразі не можна вважати задовільним [2].

В умовах реформи сфери освіти в Україні основними шляхами реалізації програми безперервної освіти, у тому числі для сфери приватних освітніх закладів, мають стати: забезпечення наступності змісту та координації навчальної діяльності на різних етапах освіти, що є продовженням попередніх; формування потреби й здатності особистості до самонавчання; оптимізація системи перепідготовки працівників і підвищення їх кваліфікації; створення інтегрованих навчальних планів та програм; запровадження і розвиток дистанційної освіти; формування системи навчальних закладів для забезпечення освіти дорослих відповідно до потреб особистості та вимог ринку праці.

Важливий аспект системи освіти дорослих — забезпечення задоволення різноманітних індивідуальних освітніх потреб громадян, наприклад, мовну підготовку, отримання психологічних, культурологічних та інших знань, комунікативних навичок, спеціальних умінь тощо, через неформальні структури (тренінгові групи, підготовка й перепідготовка на підприємствах тощо), які іноді діють на базі формалізованих структур, проте, нерідко, утворюються неформально, як правило, на короткий термін. Цей напрямок цілком може реалізувати саме приватний навчальний заклад як гнучка структура, яка легко адаптується до зміни ринкового середовища, відповідає на конкретний запит “знизу”. Такий підхід може забезпечити умови для самореалізації кожної особистості, морального вдосконалення за рахунок надання широких можливостей у виборі напряму та форми освітньої діяльності.

Наразі державна освітня політика України включає широкий напрям співробітництва з інститутами громадянського суспільства та іншими недержавними органами в розробленні сценаріїв освітніх змін, здійсненні освітніх експериментів та спільних проєктів. Концепція навчання впродовж життя має стати одним із пріоритетів розвитку системи приватної освіти, вийти за межі традиційного початкового і професійного навчання, а також формальної освіти.

Водночас, система освіти в цілому має бути переглянута та враховувати ідею про те, що базова освіта, яку отримує людина у молодому віці, є недостатньою підготовкою для трудової діяльності впродовж життя, а тим більше для досягнення життєвого успіху.

Таким чином, можна зробити висновок, що в умовах сучасного інформаційного суспільства досягнення життєвого успіху людини неможливе без постійного поповнення освітнього капіталу. Безперервне отримання нових знань та навичок сприятиме формуванню творчої особистості, яка вміє ефективно адаптуватися до нових умов життєдіяльності, здатна критично мислити, самостійно ставити 1 ефективно досягати життєвих цілей. Для мережі приватних навчальних закладів запровадження такого підходу дозволить диверсифікувати послуги, охопити суттєве коло споживачів.

Джерела

1. Бауман З. Индивидуализированное общество / Пер с англ. — М.: Логос, 2002. — 390 с.
2. Національна стратегія розвитку освіти в Україні на період до 2021 року: Схвалено Указом Президента України від 25 червня 2013 року №344/2013 // Офіційний вісник України. — 2013. — № 50. — С. 18.